

Het Interbellum (1918-1939)

Gebruik bron 6.

- 1p 14 In de bron is een theorie te herkennen die verklaart waarom Duitsland de oorlog verloren zou hebben.
→ Hoe wordt die theorie genoemd?

Gebruik bron 7.

- 2p 15 De foto laat het gevolg zien van een **economische ontwikkeling** in Duitsland. Een belangrijke **oorzaak** van deze ontwikkeling was een bepaling uit het Verdrag van Versailles.
→ Welke economische ontwikkeling wordt bedoeld?
→ Noem daarna de bepaling uit het Verdrag van Versailles die deze economische ontwikkeling heeft veroorzaakt.

Doe het zo:

economische ontwikkeling: ...
bepaling uit het Verdrag van Versailles: ...

- 1p 16 In 1924 werd het Dawesplan ingevoerd. In Duitsland waren de meningen over het plan verdeeld. De Duitse regering was **vóór** het plan, want het zou goed zijn voor Duitsland.
→ Geef een reden waaruit blijkt dat het Dawesplan inderdaad goed was voor Duitsland.

- 1p 17 De NSDAP was **tegen** het Dawesplan.
→ Geef een reden waarom de NSDAP tegen het Dawesplan was.

Gebruik bron 8.

- 1p 18 Past de foto bij de politieke situatie in Duitsland **vóór 1933** of **in 1933**? Verklaar je antwoord.
Doe het zo:
De foto past bij de politieke situatie in Duitsland ... (kies uit: vóór 1933 / in 1933), want ... (geef verklaring).

Gebruik bron 9.

- 1p 19 Welke begrippen passen bij de bron?
A censuur + persoonsverheerlijking
B censuur + terreur
C totalitair + persoonsverheerlijking
D totalitair + terreur

- 1p 20 Stel, een Duitse jongen wil later lijfwacht worden van Hitler.
Van welke nazi-organisatie moet hij als 14-jarige **eerst** lid worden? En bij welke nazi-organisatie moet hij **later** horen als hij lijfwacht van Hitler wil zijn?

	eerst	later
A	Hitlerjugend	Gestapo
B	Hitlerjugend	SS
C	SA	Gestapo
D	SA	SS

Gebruik bron 10.

- 2p 21 Hieronder staan vijf begrippen:
- 1 aandelenbeurs
 - 2 collectivisatie
 - 3 planeconomie
 - 4 vraag en aanbod
 - 5 vrije-markteconomie
- Welke **twee** begrippen passen bij de ontwikkeling die in de bron is te herkennen? Schrijf alleen de nummers op.

Gebruik bron 11.

- 1p 22 Hieronder staan vier kenmerken van het stalinisme:
- 1 censuur
 - 2 indoctrinatie
 - 3 showprocessen
 - 4 strafkampen
- Welke **twee** kenmerken zijn te herkennen in de bron? Schrijf alleen de nummers op.
- 1p 23 In de loop van de jaren dertig groeide in Duitsland de steun voor Hitler om een oorlog te beginnen.
- Geef een reden waarom steeds meer Duitsers Hitler steunden om een oorlog te beginnen.

bron 6

Een Duitse generaal kijkt in 1919 terug op de Duitse nederlaag:

Ik was bezorgd of Duitsland sterk genoeg zou blijven tot de overwinning.
Ik heb mijn zorgen al vaker uitgesproken tegen de regering. In die tijd
waren er al in het geheim plannen gemaakt om te capituleren. De dappere
soldaten voelden zich verraden, want zij wilden doorvechten.

bron 7

Een foto van een Duitse schoenmaker en een klant (1922):

Toelichting

Op het bord staat: Verkoop en reparatie alleen in ruil voor levensmiddelen.

bron 8

Een foto van een lid van de SA dat een politieagent helpt bij zijn dagelijkse werk:

Toelichting

De man links is de politieagent. De man rechts is een lid van de SA.

bron 9

Een tekst die werd uitgesproken op een kleuterschool vlak vóór het eten (1933):

Mijn Führer, door God aan ons gegeven,
bescherm en bewaar mijn leven.
U heeft Duitsland gered uit diepe nood.
Ik dank u voor mijn dagelijks brood.
Blijf bij me, verlaat mij niet.
Führer, mijn geloof, mijn licht.

bron 10

Bevolking van de Sovjet-Unie werkzaam in verschillende sectoren (in %):

	1924	1928	1939
fabrieksarbeiders	10,4	12,4	33,7
zelfstandige boeren	75,4	74,9	2,6
boeren in landbouwbedrijven van de staat	1,3	2,9	47,2
landeigenaren	8,5	4,6	-

bron 11

Herinnering van een vrouw aan haar baan in een fabriek in de Sovjet-Unie (1937):

Als er in de fabriek storing was, werd er gezegd: "Dit is sabotage en verraad!" Dan werd er iemand gezocht en werd die uitgemaakt voor vijand van de staat. Hij werd net zo lang geslagen tot hij bekende dat hij het gedaan had. Tijdens de rechtszaak zeiden we dan tegen elkaar: "Moet je die rotzak zien die als spion bij ons werkte!" We gingen de veroordeling door de rechter nog geloven ook!

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.